

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0225U003737

Державний реєстраційний номер: 0121U107836

Відкрита

Дата реєстрації: 11-08-2025

1. Етапи виконання

Номер етапу: 3

Назва етапу: Встановлення видів грибних патогенів комплексу ески винограду методом секвенування ДНК

Початок етапу: 01-2023

Закінчення етапу: 12-2023

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05431532

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Адреса: вул. 40-річчя Перемоги, буд. 27, смт. Таїрове, Овідіопольський р-н., Одеська обл., 65496, Україна

Телефон: 380487404456

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія аграрних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00024360

Адреса: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380442801085

Телефон: 380442802525

Телефон: 380445219277

E-mail: prezid@naas.gov.ua

WWW: <http://naas.gov.ua/>

Назва організації: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05431532

Адреса: вул. 40-річчя Перемоги, буд. 27, селище Таїрове, Овідіопольський р-н., Одеська обл., 65496, Україна

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Телефон: 380487404456

Телефон: 380487403676

E-mail: iviv_nnc@ukr.net

WWW: <https://www.tairov.org.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6591060

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 700.100 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Обґрунтування принципів добору біохімічних та ДНК-маркерів для оцінки резистентності генотипів винограду *Vitis vinifera* L. до збудників грибних хвороб

Назва роботи (англ)

The substantiation of the principles of biochemical and DNA markers selection for the genotypes resistance assessment of *Vitis vinifera* L. grapes to fungal diseases agents

Реферат (укр)

Звіт про НДР включає 25 сторінок, 5 рисунків, 3 таблиці та 45 літературних джерел. Метою роботи було виділення грибів з виноградних штамів, виділення ДНК та виявлення потенційних патогенів ески в Україні. Проведено візуальний огляд та оцінку ендofітних уражень для виявлення ступеня ураженості ескою (квітень та червень 2023). Всього оглянуто 500 рослин сорту Одеський чорний та 750 рослин сорту Сухолиманський білий (приблизно до 5 % від загальної кількості рослин на ділянці). На виноградниках сортів Одеський чорний та Сухолиманський білий було виявлено затримку розвитку пагонів до 2-х тижнів (20 % та 73 % відповідно) та ендofітні ураження багаторічної деревини (на рівні 10 та 32 % відповідно). Проведено огляд рослин сортів Каберне Совіньйон, Ріпарія x Рупестріс 101-14 та Добриня на клонодослідній та селекційній ділянках, виявлено ступінь розвитку симптомів на листі та рівень і характер ендofітних уражень деревини штамів. Підбрано групу рослин та відбрано зразки багаторічної деревини для виділення ізолятів грибів та подальшої ДНК-ідентифікації збудників. Морфологічна оцінка грибних ізолятів із виноградних рослин із симптомами ески та безсимптомних дозволило виявити колонії, які можна віднести до збудників хвороб багаторічної деревини винограду (в тому числі чорної плямистості – екскоріозу). За допомогою ПЛР та секвенування визначено видовий склад грибів на безсимптомних рослинах та виноградних кущах із симптомами ески. Ключові слова: технічні сорти винограду, еска, еutipоз, ботріосфера, морфологічні характеристики, ПЛР, секвенування

Реферат (англ)

The research report includes 25 pages, 5 figures, 3 tables and 45 literary sources. The aim of the work was to isolate fungi from grapevine trunks, extract DNA and identify potential pathogens of Esca in Ukraine. A visual inspection and assessment of endophytic lesions were carried out to identify the degree of Esca infection (April and June 2023). A total of 500 plants of the Odessa Black variety and 750 plants of the Sukholiman White variety were examined (approximately 5% of the total number of plants on the site). In the vineyards of the Odessa Black and Sukholiman White varieties, a delay in shoot development of up to 2 weeks (20% and 73% respectively) and endophytic lesions of perennial wood (at the level of 10 and 32% respectively) were detected. A survey of plants of the Cabernet Sauvignon, Riparia x Rupestris 101-14 and Dobrynya varieties was carried out in the clonal and breeding plots, the degree of development of symptoms on the leaves and the level and nature of endophytic lesions of the wood of the trunks were identified. A group of plants was selected and samples of perennial wood were taken for isolation of fungal isolates and subsequent DNA identification of pathogens. Morphological evaluation of fungal isolates from grapevine plants with symptoms of esca and asymptomatic ones allowed the detection of colonies that can be attributed to pathogens of perennial grapevine wood diseases (including black spotting - excoriosis). Using PCR and sequencing, the species composition of fungi on symptomatic plants and grapevine bushes with symptoms of esca was determined. Keywords: technical grape varieties, esca, eutyposis, botryosphere, morphological characteristics, PCR, sequencing

Індекс УДК: 634.8, 633/635:631.52, 632.1; 632.3/.4, 63:579.64, 634.8:631.52:632.3/.4:579.64

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.35.55, 68.35.03, 68.37.31, 68.03.07

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Види грибних патогенів комплексу ески винограду

Назва продукції (англ): Types of fungal pathogens of the grape Esca complex

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Сільське господарство, виноградарство, розсадництво, фітопатологічні лаборторії

Опис продукції (укр): Використання відібраних молекулярних маркерів буде характеризуватися високою чутливістю та специфічністю методу, а саме - метод біохімічних маркерів потребує (разом із підготуванням проб та проведенням хроматографії) для проведення скринінгу 10-ти зразків до 5 – 7 днів замість 2-х – 3-х років; - використання мікросателітних ДНК-маркерів потребує (разом із підготуванням проб та проведенням хроматографії) для проведення скринінгу 10-ти зразків до 3 – 5 днів замість 2-х – 3-х років.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 01.2023-12.2023

Виробник продукції: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Споживачі продукції: Виноградні розсадники, біотехнологічні лабораторії, промислові розсадники

Перспективні ринки: Галузь виноградарства

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу, Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Баранец Л.О., Мулюкіна Н.А., Мезернюк Т.М., Лещенко А.О. Хвороби винограду та заходи боротьби із ними : методичні рекомендації. Одеса : ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова», 2023. 42 с.

Irina Kovalova , Nina Muljukina , Galina Liashenko , Liudmila Gerus, Taras Zhigailo, Elena Saliy, Marina Buzovskaya , Ella Melnik, Anna Popova. Grape genetic resources and strategy for adaptation to climate change. Üzümçülük və Şərabçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun ELMİ ƏSƏRLƏRİ MƏCMUƏSİ. ÜŞETİ-nin elmi əsərləri məcmuəsi. Zərdabi Nəşr BAKI. 2 (25) cild № 2 2022, s. 66-72.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 25

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Баранець Людмила Олексіївна (к. с.-г. н.)

Карастан Ольга Михайлівна (к. б. н.)

Лещенко Алла Олександрівна

Мезернюк Тарас Миколайович (к. с.-г. н.)

Мулюкіна Ніна Анатоліївна (д. с.-г. н., с.н.с.)

Папіна Олена Сергіївна

Слюсаренко Олександр Миколайович (д.б.н., професор)

Керівник організації:

Ковальова Ірина Анатоліївна (к. с.-г. н.)

Керівники роботи:

Мулюкіна Ніна Анатоліївна (д. с.-г. н., член-кор., с.д.)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.